

Nieuwsbrief 2013-9

Koepel van Nederlandse
Verenigingen van Gepensioneerden

13 september 2013

redactie: Rob de Brouwer

Het staat nagenoeg vast: het reële stelsel is van de baan

Het is gelukt! Met een brede ondersteuning is een reactie tot stand gekomen op de voorgestelde FTK-1 en FTK-2. Deze reactie biedt een alternatief voor de voorstellen van het kabinet.

Dit alternatief ligt vast in een brief van de Stichting van de Arbeid, de Pensioenfederatie, KNVG, ANBO, CSO (NVOG, PCOB, UniekBO en NOOM), FNV Jong, CNV Jongeren en FNV Senioren, die op 12 september naar het kabinet is verzonden.

De Stichting van de Arbeid voegt daarbij de volgende persverklaring:

Werkgevers, werknemers, ouderen, jongeren en pensioenfondsen: één pensioenstelsel, één set spelregels

ANBO, CNV Jongeren, CSO, FNV-Jong, FNV Senioren, KNVG, Pensioenfederatie en de Stichting van de Arbeid roepen het kabinet samen in een verklaring op om tot één set van financiële spelregels te komen voor alle pensioenfondsen. De organisaties willen geen tweedeling in het pensioensysteem maar één gemeenschappelijk toezichtkader waarbinnen alle typen pensioencontracten passen.

De nieuwe spelregels moeten volgens deze maatschappelijke organisaties in ieder geval voldoen aan de volgende uitgangspunten:

- *Meer stabiliteit in de pensioenen en de premies. Hiermee kan voorkomen worden dat pensioenuitkeringen onnodig zwaar worden gekort (zoals de afgelopen*

tijd voorkomt) en dat forse premiestijgingen nodig zijn. Op die manier willen partijen alle generaties meer stabiliteit bieden. Spreiding van kortingen en verhogingen over een periode van maximaal tien jaar bevordert de gewenste stabiliteit.

- *Geen gedwongen conservatieve beleggingen tijdens wat lagere dekkingsgraden. Hierdoor wordt indexatie in de toekomst vrijwel onmogelijk. Fondsen beleggen voor de lange termijn en moeten hierover helder zijn naar alle belanghebbenden.*
- *Het voorkomen van juridische discussies over het zogenaamde 'invaren' van opgebouwde rechten.*

De ondertekenaars, met een breed maatschappelijk draagvlak, rekenen erop dat het kabinet serieus rekening houdt met hun verklaring en dat het kabinet hen nauw betreft bij de verdere uitwerking van de nieuwe spelregels.

De brief is als pdf separaat toegezonden.

Vandaag, op 13 september 2013 heeft Martin van Rooijen in een paginagroot opiniestuk in de Volkskrant deze oproep nog eens ondersteund en onderbouwd. Hij schrijft het volgende:

Opinie artikel voor de Volkskrant

Overheid, geef ons ons pensioen terug

Alle bij het pensioendossier betrokken partijen hebben in een gezamenlijk reactie aan de regering duidelijk gemaakt dat zij het bestaande pensioenstelsel in zijn essentie willen handhaven. Daarmee willen zij het initiatief voor de inrichting van het pensioenstelsel, dat de afgelopen jaren steeds meer in handen komt van de overheid, weer naar zich toetrekken.

De overheid beperkt zich namelijk bij de voorgestelde aanpassing van de Pensioenwet niet meer tot ondersteunende wetgeving. Zij wenst regulerende wet- en regelgeving, bij voorkeur op detailniveau en claimt hiermee het domein, dat voorheen in handen was van de werkgevers, werknemers en gepensioneerden. Dat gedrag van de overheid is allerm minst noodzakelijk voor een goed pensioenstelsel en de beleidsvoorstellen zijn ook niet echt gebaseerd op feiten.

De sociale partners hebben in 2011 het pensioenakkoord gesloten, dat door zowel regering als parlement is omarmd. Dit akkoord had twee doelstellingen: de stijgende pensioenlasten beperken tot een stabiele premielast en geleidelijke stijging van de pensioenleeftijd (behalve voor zware beroepen.) De regering heeft ter ondersteuning toegezegd de AOW-uitkering structureel te verhogen.

Inmiddels is het pensioendossier in de handen van de overheid volledig uit de bocht gevlogen. De premies gaan verder omhoog hoewel de opbouw wordt verlaagd, de pensioenleeftijd gaat veel sneller omhoog dan voorzien, eerdere pensionering voor

zware beroepen is uit beeld, de AOW wordt niet structureel verhoogd en het pensioenstelsel dat de sociale partners hadden bedacht is uitgewerkt tot twee verschillende stelsels, die naast elkaar gaan bestaan. Vereenvoudiging was een belangrijke doelstelling, maar het dreigt alleen maar complexer te worden.

De overheid rechtvaardigt haar optreden door te stellen dat veel pensioenfondsen in de problemen zijn geraakt door een te lage dekkingsgraad. Zij negeert echter de oorzaak hiervan. In de Pensioenwet van 2007 werd voor de rekenrente, waarmee de verplichtingen van de pensioenfondsen worden berekend, een risicovrije rente vastgesteld. Het blijkt een blunder. De rekenrente heeft geen enkele relatie met het behaalde beleggingsrendement. Dit rendement is vanaf 2007 veel hoger geweest dan de rekenrente. Door maatregelen van de ECB en de hoogwaardige kredietstatus van Nederland is de rekenrente sterk gedaald. Het gevolg: sterk gestegen verplichtingen en daarmee een sterk gedaalde dekkingsgraad. Nadat eerst is afgezien van indexatie worden pensioenfondsen gedwongen ook nog eens te korten op de uitkeringen.

Het is koren op de molen van politici die zich veel te snel aansluiten bij emotionele oproepen van jongeren en gekunstelde betogen van hoogleraren over een vermeende leegstroom van de pensioenpotten. Ze negeren dat de pensioenpotten jaar na jaar voller worden, omdat het beleggingsrendement hoger is dan de rekenrente en omdat de premie-inkomsten sterk zijn gestegen. De uitkeringen liggen nog steeds lager dan de inkomsten. De potten stromen niet leeg, maar lopen over.

Het rapport van de Commissie Goudzwaard van januari 2010, waarop de voorstellen van het kabinet zijn gebaseerd, noemt drie problemen die het huidige stelsel onhoudbaar zouden maken: stijgende levensverwachting, vergrijzing en volatiliteit van de financiële markten.

Maar kijk nu eens naar de feiten. De toegenomen levensverwachting wordt periodiek bij de berekening van de verplichtingen meegenomen en is dus geen probleem. De stijging van het aandeel gepensioneerden in de bevolking is ook geen probleem, omdat iedereen voor zichzelf spaart en de pensioenuitkering niet wordt omgeslagen over de werkenden. De volatiliteit op de financiële markten blijkt evenmin een probleem. Het beleggingsrendement van de pensioenfondsen is structureel hoger dan de rekenrente van 4% vóór 2007 én dan de rekenrente sinds 2007.

De pensioenpremies zijn de laatste vijftien jaar gestegen van € 9 miljard naar € 30 miljard per jaar. De sociale partners zelf hebben de besluiten genomen, waardoor de pensioenlasten zo hard zijn gestegen. Die lasten kunnen door diezelfde sociale partners weer worden teruggedrongen. Daar hebben ze helemaal geen overheid voor nodig. De twee hoofdoorzaken van die lastenverzwaring zijn dat de franchise te laag is en de opbouwpercentages te hoog.

Het opbouwpercentage van 1.75% is in 2006 voor deelnemers, geboren na 1949, verhoogd tot 2.25%, waardoor ze in plaats van 70 procent van het eindloon 80 procent van het middelloon, inclusief AOW, konden krijgen. De startleeftijd is verlaagd van 25 naar 21 en de pensioenleeftijd wordt verhoogd tot 67 jaar of zelfs daarboven als de levensverwachting verder stijgt. Lagere pensioenlasten zijn mogelijk door de opbouwpercentages te verlagen zoals nu door de regering wordt voorgesteld.

Als de rekenrente dan ook wordt vastgesteld op grond van het te verwachten rendement van het vermogen, dan kan de almaar zwellende pensioenpot eindelijk weer eens doen waarvoor hij bedoeld is: uitgeven, met alle gunstige economische gevolgen van dien.

Conclusie: de voorgestelde wijzigingen van de Pensioenwet zijn niet nodig. Een nieuw stelsel, met een onzekere uitkering, maar wel een gegarandeerde indexatie is zelfs schadelijk. Mensen willen een zekere uitkering, zoals nu ook het geval is, zelfs als ze in slechte tijden moeten afzien van indexering. Het door de regering voorgestelde stelsel vergroot de onzekerheid.

Martin van Rooijen

Voorzitter Koepel Nederlandse Verenigingen van Gepensioneerden (KNVG) en
oud-staatssecretaris van Financiën

Mogen we even stilstaan en genieten van deze geweldige resultaten. Door de inzet van velen, uit de pensioencommissie en het bestuur, is een maximaal resultaat bereikt. Het verplicht collectief invaren is van de baan. Er wordt erkend dat de huidige toepassing van de regels rond het pensioen slecht uitwerken, maar dat de oplossingen die het kabinet had bedacht niet werken en zelfs schadelijk kunnen zijn. En bij de verdere uitwerking zitten wij aan tafel.

Om met meneer Cactus te spreken: applaus voor jezelf!